

РЕШЕНИЕ

№ 14456

гр. София, 15.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав, в публично заседание на 05.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **8768** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/. Образовано е по искова молба, подадена от П. – М. М. Б., с адрес в [населено място] срещу Столична община /СО/ с посочено правно основание чл.203, ал.1 от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

В молбата се твърди, че в съобщение за раждане № 758/02.12.2024г., издадено от длъжностно лице при МБАЛ „Вита“ имената на детето на ищеца са изписани по начина, по който са заявени от него и съпругата му, а именно: П.-М. П. Б.. В началото на м.декември ищецът установил грешка в изписването на презимето на детето чрез системата „Regix“, което било записано с имената П.-М. П.-М. Б.. На 10.12.2024г. чрез Система за сигурно електронно връчване уведомил СО и министерство на регионалното развитие и благоустройство за допуснатата грешка с любезната молба за нейното отстраняване. В отговор получил телефонно обаждане от служител на СО-район О. с покана за среща. На срещата ищецът получил удостоверение за раждане № [ЕГН], в което имената на детето били изписани както следва: П.-М. П.-М. Б..

По съдебен ред, по реда на чл.73 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/ е предявен иск за установяване на обстоятелството, че в издадения от СО-район О. акт за раждане на детето е допусната грешка в презимето му, като вместо погрешно записаното „П.-М.“ се допусне промяна с отразяване на правилното име - „П.“. С влязло в сила решение на 27.03.2025г., постановено по гр.д. № 74163/2024г. по описа на СРС, съдът допуснал промяна в издадения акт за раждане, като постановил да се впише като бащино име на детето името П..

Иска се присъждане на обезщетение за причинени вреди, претърпени в периода от 11.12.2024г. до датата на постановяване на решението – 12.03.2025г. от незаконосъобразен акт, изменен в следствие от съда или алтернативно причинени от тяхното бездействие по отношение на коригирането на акт за раждане, от които неимуществени вреди в размер на 2010,00 лв., представляващи емоционален стрес, негативни емоционални преживявания, засилено чувство на безпомощност, ведно със законната лихва от датата на увреждането до датата на постановяване на съдебното решение и имуществени вреди в размер на 15,00 лв., изразени в заплатената държавна такса за образуване на гр.д. № 74163/2024г. по описа на СРС, които не би платил, ако СО беше спазила закона.Претендират се и съдебните разноски и адвокатско възнаграждение по настоящото производство.

С молба от 26.08.2025г. исковата молба е уточнена, с твърдение, че е допуснато нарушение от длъжностно лице - действие-извършено нарушение на нормативно установено задължение, което изцяло по свой почин и в нарушение на чл.10, ал.2 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация /Наредбата/ във връзка с чл.42 от ЗГР е попълнило данни за презиме на сина на ищеца, които не съответстват на изложените в съобщението за раждане.

Причинната връзка между допуснатото от длъжностното лице нарушение на ЗГР и Наредбата при изписване на данните от съобщението за раждане се обяснява като се сочи, че при надлежно вписване, не би се стигнало до преживените притеснения от ищеца дали синът му няма да страда цял живот от подигравки заради поставени тирета и не би се стигнало до водене на съдебно производство, влачещо след себе си разноски и допълнителен стрес, напрежение и притеснения.

В съдебно заседание исковата претенция се поддържа от процесуален представител, който претендира присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от Закона за адвокатурата и разноски за заплатена държавна такса.

Ответникът – Столична община с писмен отговор оспорва исковата молба изцяло като неоснователна и недоказана.Сочи, че както в ЗГР, така и в Закона за лицата и семейството - ЗЛС /от 1999г. заменен в тази му част от Семейния кодекс /СК// и ЗГР не е предвидена и не се е предвиждала хипотеза, при която при съставяне на акта за раждане родителите да имат право да изберат произволно бащино име и фамилия за детето. В конкретния случай при съставяне на акта за раждане е взето предвид, че името на бащата според Националния регистър на населението е П.-М., а не П.. Твърди, че длъжностното лице по гражданско състояние се е придържало към разпоредбата на чл.10, ал.1 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012г. за ФЕСГР. Изразява становище, че съгласно чл.19 от ЗГР промяна на собствено, бащино или фамилно име се допуска от съда при определени обстоятелства, а на основание чл.73 от ЗГР промяна в данните за гражданско състояние на лицата в съставените актове за гражданско състояние се извършва по съдебен или административен ред и в конкретния случай с решение по гражданско дело е допусната промяна на бащиното име на детето.Посочва, че по делото не са представени доказателства за инициране на процедура по чл.73 от ЗГР за промяна на данните по административен ред, поради което не може да се приеме, че е налице незаконосъобразно бездействие от страна на органа.Приема, че не са налице предпоставките на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, поради което не се дължи обезщетение.Прави искане за отхвърляне на исковете изцяло или алтернативно размерът на обезщетението да бъде намален.

Софийска градска прокуратура чрез прокурор К. изразява становище за неоснователност на исковата молба. Соци, че фамилното име на детето е записано правилно в издадения акт за раждане, съобразно нормативната уредба и впоследствие по желание на родителите е променено

по съдебен ред. Поради липса на първата предпоставка, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, тъй като става въпрос за изменение на име, а не за отмяна на акт, се изразява становище за неоснователност на иска.Посочва се също, че делото в СРС е охранително, респ. за него не се дължат разноски, поради което и искането за присъждане на разноски за такса за водене на това производство е неоснователно.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

В МБАЛ „Вита“ ЕООД [населено място] е съставено Съобщение за раждане №758/02.12.2024г. за дете, родено на 29.11.2024г. с посочени имена П.-М. П. Б.. В съобщението са посочени и имената на родителите на детето – Н. М. Б. – майка и П. – М. М. Б. – баща.

В район О., Столична община на 05.12.2024г. въз основа на акт за раждане №0499/05.12.2024г. е издадено удостоверение за раждане № [ЕГН], в което роденото на 29.11.2024г. дете е записано с имената П.-М. П.-М. Б..

На 10.12.2024г. П.-М. М. Б. чрез Системата за сигурно електронно връчване до министерство на регионалното развитие и благоустройство и до Столична община – район О. е изпратил две молби с идентично съдържание. На л.12 и л.13 от делото е приложена молба, адресирана до министерство на регионалното развитие и благоустройство и до Столична община – район О., в която е посочено, че имената на сина на П.-М. М. Б. са объркани и е направено искане да се установи дали грешката е допусната при издаване на акта за раждане или при въвеждането на данните в ЕСГРАОН, „но независимо от всичко“ е поискано „да коригирате и да запишете детето с правилното му презиме – П., а не П.- М.“.

На 11.12.2024г. чрез Системата за сигурно електронно връчване в СРС е подадена молба от П.-М. М. Б. и Н. М. Б. в лично качество и като законни представители на детето П.-М. П. Б. с посочено правно основание чл.73 от Закона за гражданската регистрация във вр. с чл.542 от Гражданско процесуалния кодекс /ГПК/, с искане да бъде признато за установено, че в акт за раждане и удостоверение за раждане, издадени от район О., СО е допусната грешка в презимето на П.-М. П. Б., като погрешно е записан с бащиното име П.-М.. Исковата молба е оставена без движение за представяне на доказателства за внесена държавна такса в размер на 15,00 лв. С молба е представено платежно нареждане за сумата 15,00 лв., по сметка на СРС по гр.д. № 74163/2024г., 91 с-в. С решение № 5423/27.03.2025г., постановено по гр.д. № 74163/2024г. по описа на СРС е допусната промяна в издадения акт за раждане № 0499/05.12.2024г. от длъжностно лице по гражданското състояние при Столична община – район О., на детето П.-М. П.-М. Б., [дата на раждане] като се впише бащино име П., както и промяна на бащиното име на детето П.-М. П.-М. Б. от П.-М. на П..

Свидетелката Н. М. Б. – майка на детето П.-М. П. Б., бивша съпруга на ищеца по настоящото дело свидетелства, че името на роденото от нея дете е било правилно изписано в Съобщението за раждане, изготвено в болничното заведение. Към 10-11.12.2024г. ищецът извършил справка за семейно положение и установил, че е изготвен акт за раждане на детето, но презимето му е сгрешено. П.-М. Б. много се ядосал, изнервил, започнал да блъска по масата и обвинил Н.Б., че неправилно е продиктувала името. След като не успели да се свържат по телефона Б. тръгнали към общината. По пътя им се обадила една служителка от общината и ги поканила на среща. Когато пристигнали служителката им обяснила, че според нея бащиното име на детето е записано правилно, а Б. казали, че държат презимето да бъде без тире. Тъй като не постигнали съгласие П. – М. Б. завел искова молба за смяна на презимето. От момента, в който видял акта за раждане на детето до постановяване на решението от СРС и след това ищецът бил много ядосан, нервен, имало дни, в които не можел да спи и постоянно се въртял, разказвал на всички познати и колеги за случилото се и изгубил доверие и надежда в администрацията,

останал изключително разочарован най-вече за това как от общината се опитали да ги убедят в обратното и те да изберат име на детето им.

ПРАВНА СТРАНА

Съгласно чл.4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. Тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

За да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл.204, ал.3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл.204, ал.4 от АПК/; вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/; причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В конкретния случай не е налице отменен незаконосъобразен административен акт. ЗГР изрично определя актовете за гражданско състояние /акт за раждане, акт за граждански брак и акт за смърт/, като официални писмени документи /чл.2, ал.2 от ЗГР/. С разпоредбата на чл.34, ал.2 от ЗГР е придадена доказателствена сила на отразените в актовете за гражданско състояние данни до доказване на тяхната неистинност. Като издадени от длъжностно лице, в кръга на службата му по установените форма и ред, съгласно чл.179 от ГПК те се явяват доказателство за изявленията пред него и за извършените от него и пред него действия. Заинтересованите лица имат право да установят наличието на вписани неверни данни в актовете за раждане или смърт, което право според разпоредбата на чл.38, ал.4 от ЗГР следва да се реализира по съдебен ред. Съгласно чл.73 от ЗГР промяна в данните за гражданско състояние на лицата в съставените актове за гражданско състояние се извършва по съдебен или административен ред. Следователно, истинността на акта за гражданско състояние, законово определен като официален документ, подлежи на установяване чрез предявяване на иск по чл.124, ал.4, изр. първо от ГПК, а не чрез оспорване на съдържащото се в него удостоверително изявление на длъжностното лице по гражданското състояние или по пътя на исковата защита по реда на чл.128, ал.1, т.9 от АПК, касаеща установяване неистинността на административни актове по АПК. В производството по чл.125 и следващи от ГПК със сила на пресъдено нещо подлежи на установяване както автентичността, така и верността на документа - съставянето му от длъжностно лице в кръга на дадените му правомощия, по установените от специалния закон форма и ред, при което ще бъде потвърдена или отречена придадената му от закона материална доказателствена сила. Актовете за гражданско състояние удостоверяват факти с правно значение, определящи гражданското състояние на лицата, чрез регистрация на събитията раждане, брак и смърт. Иск за установяване на съществуването или несъществуването на факти с правно значение се допуска само в случаите, предвидени в закон, каквито са тези, уредени в Глава петдесета ГПК - Установяване на факти. Разпоредбата на чл.542 от ГПК изрично предвижда при несъставяне, невъзможност за съставяне, унищожаване или изгубване на съставения акт за гражданско състояние, лицето, което черпи права от твърдения факт, с молба до районния съд да поиска установяването на подлежащия на удостоверяване факт, а когато това е необходимо и разпореждане да се състави съответният документ. Допуснати грешки в

документите по чл.542 ГПК /сред които документи изрично са посочени и актовете за гражданско състояние/ се поправят по същия процесуален ред, когато закон не предвижда друг ред за поправянето им съгласно чл.547 от ГПК. /В този смисъл Тълкувателно решение № 5/30.05.2017г. на ВАС по т.д. № 1/2016г. на Върховния административен съд/.

Друг ред по смисъла на чл.547 от ГПК е предвиден в чл.76, ал.1, ал.2 и ал.4 от ЗГР, съгласно които разпоредби по административен ред, по молба на заинтересованите лица, въз основа на официални документи, може да се извърши промяна в актовете за гражданско състояние, когато: се отстраняват допуснати технически грешки и неточности в изписване на името на заинтересованото лице; следва да се отрази промяна в имената, настъпила по силата на нормативен акт, както и промяна в имената по чл. 19а от ЗГР. Само по административен ред се извършва и промяна на единен граждански номер на титуляра - чл.77 от ЗГР.

В случая ищецът се е възползвал от предвиден в ЗГР ред за оспорване и е сезирал СРС с посочената по-горе искова молба. По съдебен ред, с решение на СРС е допусната промяна в издадения акт за раждане и в бащиното име на детето. С решението на СРС не е отменен незаконосъобразен административен акт /включително нищожен или оттеглен/, тъй като актът за гражданско състояние, законово е определен като официален документ, а не като административен акт. От изложеното следва, че не е налице незаконосъобразен акт на административен орган, който да е отменен по надлежния ред.

Съгласно чл.204, ал.1 от АПК, за да бъде допустим, искът по чл.203 от АПК, във връзка с чл.1 от ЗОДОВ, е необходимо да е предявен след отмяна на административния акт по съответния ред. В случая е безспорно, че не е налице отменен административен акт. Предявеният иск за присъждане на обезщетение за причинени вреди, претърпени в периода от 11.12.2024г. до датата на постановяване на решението – 12.03.2025г. от незаконосъобразен акт, изменен в следствие от съда, от които неимуществени вреди в размер на 2010,00 лв., представляващи емоционален стрес, негативни емоционални преживявания, засилено чувство на безпомощност, ведно със законната лихва от датата на увреждането до датата на постановяване на съдебното решение и имуществени вреди в размер на 15,00 лв., изразени в заплатената държавна такса за образуване на гр.д. № 74163/2024г. по описа на СРС, които не би платил, ако СО беше спазила закона, по който е образувано настоящото дело, е недопустим, тъй като не е налице отменен административен акт. Исковата молба в тази част следва да се остави без разглеждане и да се върне, а производството по делото в същата част да се прекрати.

Алтернативно се претендират същите вреди, но причинени от действие на длъжностното лице, уточнено като допуснато нарушение чрез действие, изразяващо се в извършено нарушение на нормативно установено задължение, което изцяло по свой почин и в нарушение на чл.10, ал.2 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация във връзка с чл.42 от ЗГР е попълнило данни за презиме на сина на ищеца, които не съответстват на изложените в съобщението за раждане.

Със събраните по делото доказателства не се установява и твърдяното незаконосъобразно действие на административен орган.

Съгласно чл.204, ал.4 от АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен иска за обезщетение. Ето защо, незаконосъобразността на действията респ. бездействията в производството по съставяне на акт за раждане, респ. издаване на удостоверение за раждане, от които ищецът черпи правата си за обезвреда следва да се преценява в настоящото съдебно производство. Спазена е разпоредбата на чл.205 от АПК,

съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая това е Столична община, която е юридическо лице на бюджетна издръжка и към която е район О., чиито длъжностни лица са извършили действия, респ. са се въздържали от извършване на длъжимите се действия, от които се претендират неимуществени и имуществени вреди.

Разгледана по същество исквата молба в тази част е неоснователна по следните съображения: Съгласно чл.250, ал.1 от АПК всеки, който има правен интерес, може да иска прекратяване на действия, извършвани от административен орган или длъжностно лице, които не се основават на административен акт или на закона. Вписването на бащиното име в акта за раждане, е част от процедурата по съставяне на официален свидетелстващ документ, поради което не може да се приеме, че това е фактическо действие по смисъла на чл.250 от АПК.

Съгласно чл.73 от ЗГР промяна в данните за гражданско състояние на лицата в съставени актове за гражданско състояние се извършва по съдебен или административен ред. Според чл.76, ал.5 от ЗГР по административен ред не могат да се променят името на титуляря, с изключение на изрично предвидените в закона случаи, датата на раждане, брак или смърт и полът. Името на български гражданин, роден на територията на Република Б., се състои от собствено, бащино и фамилно име, като трите части на името се вписват в акта за раждане /чл.9, ал.1 от ЗГР/. Тъй като исканата от ищеца промяна касае бащиното име на детето предвид посочените разпоредби тази промяна не може да се извърши по административен ред, съответно не е налице и бездействие на длъжностно лице. От друга страна не е налице и надлежно сезиране на СО да извърши промяна в данните за гражданско състояние на детето в съставения акт за гражданско състояние по административен ред. С оглед на това, не може да се приеме, че е налице и проявено от страна на административния орган незаконосъобразно бездействие.

Липсата на незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност е достатъчно основание за отхвърляне на алтернативно предявените претенции за обезщетяване на неимуществени и имуществени вреди.

При този изход на спора неоснователна е претенцията на ищеца за присъждане на разноски. Ответникът не е поискал присъждане на такива.

Така мотивиран, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ без разглеждане предявения от П.-М. М. Б. иск по чл.203, ал.1 от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ против Столична община за присъждане на обезщетение за причинени вреди, претърпени в периода от 11.12.2024г. до датата на

постановяване на решението – 12.03.2025г. от незаконосъобразен акт, изменен в последствие от съда, от които неимуществени вреди в размер на 2010,00 лв., представляващи емоционален стрес, негативни емоционални преживявания, засилено чувство на безпомощност, ведно със законната лихва от датата на увреждането до датата на постановяване на съдебното решение и имуществени вреди в размер на 15,00 лв., изразени в заплатената държавна такса за образуване на гр.д. № 74163/2024г. по описа на СРС, които не би платил, ако Столична община беше спазила закона, ВРЪЩА исковата молба в тази част и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в същата част.

ОТХВЪРЛЯ алтернативно предявения от П.-М. М. Б., иск по чл.203, ал.1 от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ против Столична община за присъждане на обезщетение за причинени вреди, претърпени в периода от 11.12.2024г. до датата на постановяване на решението – 12.03.2025г. от допуснато нарушение от длъжностно лице - действие-извършено нарушение на нормативно установено задължение, което изцяло по свой почин и в нарушение на чл.10, ал.2 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация във връзка с чл.42 от ЗГР е попълнило данни за презиме на сина на ищеца, които не съответстват на изложените в съобщението за раждане, от които неимуществени вреди в размер на 2010,00 лв., представляващи емоционален стрес, негативни емоционални преживявания, засилено чувство на безпомощност, ведно със законната лихва от датата на увреждането до датата на постановяване на съдебното решение и имуществени вреди в размер на 15,00 лв., изразени в заплатената държавна такса за образуване на гр.д. № 74163/2024г. по описа на СРС, които не би платил, ако Столична община беше спазила закона, като неоснователен.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред Върховен административен съд, считано от получаване на съобщението.

СЪДИЯ: